

Nr. 17.

15. Oktober 1906.

22. Aarg.

Kvinderetsbevægelsen i Nordamerika.

Efterladt Arbejde af **Dagmar Hjort**, f. Harbou.

Udgivet ved **Niels Hjort**.

G. B. N. F.

Der har været to om denne Bog: først en, der planlagde og samlede Stoffet, men hvis Haand Døden standsede, og saa den Mand, der med nænsom Kærlighed har ordnet og udgivet det ufuldendte Arbejde. Den første er den unge Kvinde, hvis Billede staar foran Titelbladet. Dette faste, karakterfulde Ansigt, saa retliniet — med sluttet Mund og dybe, alvorlige Øjne — blev uforglemmeligt selv for den, der kun enkelte Gange mødte hende; maaske netop fordi disse næsten strenge Træk og den Udvikling, hendes Ydre talte om; stod saa mærkeligt til det barnligt unge, der ellers var over hendes Skikkelse.

Fru Hjorts Bog er herhjemme den første, større historiske Redegørelse for den sociale Bevægelse, der gaar, stærkere eller svagere, men stadigt stigende, gennem alle Lande, og som vi i Danmark kalder „Kvindesagen“. Ligesom Borgerstandens Revolution i sin Tid skabte et nyt Grundlag for vort nuværende Samfund, og som Arbejderstandens Rejsning nu omdanner dette, saaledes vil selvfølgelig Kvindens sociale og politiske Ligestilling med Manden medføre gennemgribende Reform. Man kan være for eller imod denne Bevægelse, vente en Guldalder af den, eller stille mere beskedne Haab til den — maaske endog

imødesee dens Resultater med Uvilje — men dens Fremgang er en Kendsgerning, som man maa bøje sig for, og dens endelige Sejr kun et Tidsspørgsmaal.

Denne Bog har da Bud til alle, der interesserer sig for Nutidens Liv, det Liv, der leves om dem, og som de er Part i.

Fru Hjort søger Udgangspunktet for den amerikanske Kvinderetsbevægelse „logisk“ i Ideerne fra den amerikanske Revolution, Ideer, hvis Hjemland til Dels var Frankrig — „historisk“ i den Antislaveribevægelse omkring 1830, som de amerikanske Kvinder deltog saa ærefuldt i. Dette er utvivlsomt rigtigt. Men det bør huskes, at forud for Kvindernes Kamp mod Slaveriet var der paa anden Maade beredt Jordbund for Kvindesagen i Nordamerika. Det betød ikke lidt, at blandt Puritanerne — hvortil Ny Englands første Kolonister hørte — havde heltemodige Kvinder lige saa vel som Mænd, lidt Døden for deres Overbevisning. Under Kolonisationens første Tid maatte Kvinderne ogsaa helt ud dele Kaar med deres Mænd og Brødre; de byggede, plantede og saaede, døjede Kulde og Nød i det ublide Klima, Side om Side med Manden; med ham deltog de ogsaa i Kampene mod Indianerne; der er Eksempler paa, at det ofte var Hustruen, der under Mandens Fraværelse med Vaaben maatte forsvare Huset. Disse Kvinder, hos hvem det stærke og selvhjulpne saaledes udvikledes, svigtede heller ikke, da Kolonierne rejste sig mod Moderlandet. I deres Harm over Undertrykkelsen tilskyndede de, som Hannah Arnetts og andres Eksempel viser, deres Mænd til Kamp for Friheden,